

1838

De tempore quo Plato rempublicam peroratam finxerit I

August Boeckh

[Let us know how access to this document benefits you.](#)

Follow this and additional works at: <http://repository.brynmawr.edu/digitizedbooks>

 Part of the [Ancient Philosophy Commons](#)

Custom Citation

Boeckh, August. 1838. *De tempore quo Plato rempublicam peroratam finxerit I*. Berlin: Nauck.

This paper is posted at Scholarship, Research, and Creative Work at Bryn Mawr College. <http://repository.brynmawr.edu/digitizedbooks/43>

For more information, please contact repository@brynmawr.edu.

*Boeckh. De tempore, quo Plato Respublica
perorata finxit. I.*

*imp. fide
des. Br.*

I N D E X
LECTIONVM

QVAE

AVSPICIIS REGIS AVGVSTISSIMI

FRIDERICI GVILELMI TERTII

IN

VNIVERSITATE LITTERARIA

FRIDERICA GVILELMA

PER SEMESTRE HIBERNVM

A. MDCCCXXXVIII-MDCCCXXXIX. A DIE XXII. M. OCTOBR.

INSTITVENTVR.

*Boeckh. De tempore, quo Plato Respublica
perorata finxit. I.*

BEROLINI

FORMIS NAUCKIANIS.

INDEX

LECTION VM

944

INSTITUTIONS

FRIDERICI CARLMI TERTII

UNIVERSITATE LITTERARIA

FRIDERICI CARLMI

PER SEQUESTRE INDEMNITATEM

INSTITUTIONIS

INSTITUTIONIS

INSTITUTIONIS

UNIVERSITATIS LITTERARIAE

FRIDERICAE GVILELMAE

RECTOR ET SENATUS.

Etsi hac aetate Aristotelica magis quam Platonica studia fervent, et prae magno discipulo tantum non contemnitur magnus magister, qui superiore aetate perplacuit cultissimo cuique, quod altissimam sapientiam non horrida descriptione, sed operibus elegantissimis et scenicarum instar fabularum summa arte compositis ita conclusit, ut idem et philosophum et poetam referret; iuvat nunc aliquid de Platone disputare et eluere maculam, quae Attico philosopho non inhaeret nativa sed a doctis adpersa est, qui maluerint summo ingenio imputare ineptissima quaeque quam diffidere posteriorum Graecorum eruditioni imperfectae et auctoritati ambiguae. Amovebimus enim anachronismum absurdissimum, quem Plato in opere absolutissimo, in Republica componenda admisisse visus est, quod personas longissimo temporis intervallo dissitas uno eodemque die inter se colloquentes fecerit vel certe congregaverit, mirum ille in modum peccans ¹⁾: quam rem, postquam verum non quidem data opera exposuerunt sed tamen significaverunt Frid. Astius ²⁾ et Socherus ³⁾, non nunc exponeremus uberius, nisi doctos plerisque ⁴⁾ et maxime aliquot haud spernendae doctrinae iuvenes videremus in pravam sententiam pronuntiandam quasi coniurasse. Quamquam ut disquisitionis summam capiant exiguae chartae, non quidquid in diversas partes disputatum est pressis singulorum doctorum vestigiis examinabimus, sed devitatis his ambagibus et deverticulis, in quibus philologorum sive dialectice sive eristice haerere solet, recta via, quae brevissima est, pergemus ad propositum exsequendum.

Dialogus, quem Respublica comprehendit, habitus fingitur apud Cephalum Lysiae oratoris patrem, quum primum celebrarentur Bendidea ⁵⁾,

¹⁾ Verba haec sunt Hölscheri de vita et scriptis Lysiae p. 17. At mirum in modum non peccat eximius artifex. ²⁾ Platons Leben und Schriften p. 353. ³⁾ Ueber Platons Schriften p. 338 sqq. ⁴⁾ Sufficiat nominasse Stallbaumium ad Plat. Remp. I. p. 8. ed. Goth. ⁵⁾ Reip. I. init. collato loco p. 354. A.

quae verna tempestate mensis Attici undecimi Thargelionis die undevigesimo vel vigesimo acta sunt ¹⁾; a Socrate autem postridie quam habitus fingitur, narratur Timaeo Locro, Critiae Callaeschri f., Hermocrati et quartae personae, cuius nomen tegitur ²⁾: colloquio ipsi, quum haberetur in Bendideis, affuerant Socrates, qui ut in plurimis Platonis dialogis primarias sustinet partes, Thrasy-machus Chalcedonius sophista cum Charmantide Paeaniensi et Clitophonte asseclis, Glauco et Adimantus Aristonis filii, fratres Platonis, Niceratus Niciae f., Cephalus et filii Polemarchus, Lysias, Euthydemus: ex quibus Niceratus, Lysias, Euthydemus, Charmantides et paucis verbis exceptis etiam Clitopho mutas agunt personas, quod neque omnes immiscere colloquio par erat neque hi philosophiae laude clari erant. Itaque si, quando actam rem auctor finxerit, investigare constitueris, quaerendum est quando hi homines convenire Athenis potuerint et eas, quae iis tributae sunt, partes agere: certum enim aliquod tempus, quo haec agerentur, observatum Platoni esse non negabit, qui huius scriptoris artem norit, licet non videatur necessarium esse, ut singula quaevis in unum annum exactissime congruant ³⁾, modo ut plurima et potissima conspirent nec coniunctae personae sint, qui tum convenire ne potuerint quidem per aetatem. Id igitur tempus, ut a certissimis incipiamus notis, antecedit annum anarchiae Olymp. 94, 1. tum enim Niceratus ⁴⁾, tum Polemarchus ⁵⁾, mox Critias occisi sunt. Deinde Platonis fratres potissimum spectandi sunt; quos si cum Socrate et reliquis eo tempore composuisset et de rebus maximis colloquentes fecisset, quo tempore id fieri per ipsorum aetatem non licebat, philosophus longe fecisset ineptissime, quod ex ipsius aetate de fratrum temporibus iudicare lectores aequaevis poterant. Iam Plato Olymp. 87, 3. Thargelionis die septimo natus est, fratrumque fuit vetustissimus ⁶⁾; quo refertur etiam fabula ista, quae Platonem ex Apolline genitum ferebat, Perictiona matre ante nuptias a deo compressa ⁷⁾: neuter igitur fratrum ante Olymp. 87, 4. lucem vidit, neque ulla

¹⁾ Procl. in Tim. p. 9. et p. 27. ²⁾ Vide exordium Timaei et Critiae. ³⁾ Eatenus vere Macrobius Sat. I, 1. Annos ergo coeuntium mitti in digitos exemplo Platonis nobis suffragante non convenit. ⁴⁾ Testes Xenophon Hist. Gr. II, 3, 39. ed. Schneider. Lysias c. Poliuch. (περί δημειώσεως τοῦ Νικίου ἀδελφοῦ) p. 602. Reisk. Diod. XIV, 5. Plutarchus de esu carn. II, 4. Hieronymus adv. Iovinian. I. p. 187. ed. Bened. ⁵⁾ Lysias c. Eratosth. p. 394. Plutarch. l. c. ubi ex Platonis Phaedro philosophus audit Polemarchus. ⁶⁾ Suid. v. Πλάτων. Glauconem esse post Platonem natum etiam inde colligitur, quod Plato sese vicenarius demum Socrati dedit, et Glauco nondum vicenarius fuit, quando Platonis causa Socrates Glauconi favebat (Xenoph. M. S. III, 6, 1.). ⁷⁾ Ex Perictiona, non ex alia fortasse prius, genitos esse Glauconem et Adimantum, ipsa horum nomina docent. Glauco enim Perictionae pater fuit, ex quo denominatus Platonis frater Glauco: et illi quoque vetustiori Glauconi fratrem fuisse Adimantum colligas ex Parmenide Platonico.

probabilitatis specie ante Olymp. 92, $\frac{2}{3}$. potuerunt illi loquentes induci, quo tempore Plato vigesimum agebat annum, quum praesertim Platonis potissimum causa Glauconi conciliatus Socrates sit ¹⁾, nec Plato ipse ante vigesimum annum in Socratis interiorem familiaritatem pervenisse tradatur ²⁾. Hic non abs re fuerit commemorare, Platonis fratres, postquam apud Megara fortiter pugnando laudem sibi pararunt, a Glauconis amasio in elegis compellatos esse hoc versu: *Παῖδες Ἀρίστωνος, κλεινοῦ θεῖου γένος ἀνδρός* ³⁾: quam rem veram esse, non ficticiam, nemo non videt: ille vero poeta, qui Glauconem amabat, nobis quoque ut Schleiermachero ⁴⁾ et Nic. Bachio ⁵⁾ pridem visus est Critias esse. Quod si non improbabitur, Glauco et Adimantus ante Olymp. 94, 1. iam militaverunt, nec quidquam impedit, quo minus iam Olymp. 92, 2. vel 3. levi alicui affuerint velitationi ephebi in *περιπόλοις* merentes et finium custodiam agentes: de insigniori enim praelio, quod tum acciderit, nihil traditum est. Sed vide quam temporum curiosi sint Platonis interpretes, qui auctori suo temporum incuriam exprobrant: scilicet hoc praelium putatur Olymp. 83, 1. vel potius Olymp. 80, 4. pugnatum esse ⁶⁾, quo tempore Glauconis et Adimanti animae fortissimae ex fratris placito caelestia permeabant spatia, futuram suam in terris gloriolam vixdum per somnia imaginantes. Sed ut redeamus ad Rempublicam ipsam, non eam post Olymp. 92, 2-4. perorata fingi, docet Hermocratis persona, quam paulo post producemus; eidem tempori conveniunt reliqua prope omnia: id quod iam paucis demonstratum imus. Nam primum Socrates, qui Olymp. 77, 2. ⁷⁾ mensis Thargelionis die sexto natus videtur, Olymp. 92, 2. fuit sexagenarius; Platonius vero in Republica Socrates non iuvenis est, sed philosophia perfectus, auctoritate pollens, adolescentium ex eo pendentium dux et praeceptor ideoque sophistae Thrasymacho ut reliquis sophistis invisus: quodsi Socrates sese profitetur libenter confabulari cum senibus aetate valde pro-
 vectis (*τοῖς σφόδρα πρεσβύταις*) ⁸⁾, non iuvenem se esse dicit, sed in vegetae senectutis initio collocatus aetatem suam comparat cum Cephalo sene capulari et solitos ac verisimiles vitae humanae terminos longe egresso. Critias quamquam ignoramus quando natus sit, tamen Socrate maior natu vix fuerit,

¹⁾ Xenoph. M. S. III, 6, 1. Adimanti Socrates ipse mentionem facit apud Platonem Apol. p. 34. A. non tamen discipulum vocat, sed tantum fratrem discipuli sui Platonis. ²⁾ Diog. L. III, 6. ³⁾ Reip. II. p. 368. A. ⁴⁾ Ad Remp. p. 537. P. III. T. I. interpr. German. ⁵⁾ Ad Philet. Hermesian. et Phanoel. p. 268 sqq. ⁶⁾ Stallbaum. ad Plat. Remp. II. p. 125. ⁷⁾ Corp. Inscr. Gr. T. II. p. 321. ⁸⁾ I. p. 329. D.

sed fortasse etiam aliquanto post natus: neque hic, quum Respublica narraretur, adolescens fuisse fingitur, sed vir et philosophia et civili prudentia spectatus ¹⁾. Et nota Olymp. 92, 2. Athenis vixisse Critiam: nam decretum de Alcibiade revocando, quod statim post abrogatum Quadringentorum imperium scriptum est initio eius anni ²⁾, tulit Critias ³⁾, item illud, quo Phrynichus superiore anno defunctus proditor patriae iudicatus est ⁴⁾, eodem anno scriptum ⁵⁾. Nec multo post videtur in exilium abiisse, et certe Olymp. 93, 3. vixit in Thessalia, quando pugnatum est ad Arginusas ⁶⁾. Timaeum Locrum et Socratem constabat Macrobio ⁷⁾ eodem saeculo non fuisse, nobis minime constat nec credibile videtur: Socratis fere aequalem Timaeum habuisse ii censendi sunt, quibus auctoribus Cicero et Valerius Maximus ⁸⁾ referunt Platonem in Italia ut ab Archyta ita a Timaeo Pythagoricorum placitorum notitiam accepisse; neque ulla causa excogitari potest, quare cum Socrate Plato Timaeum compositurus fuerit, si alio hic saeculo vixisset, quum liceret pro Timaeo Philolaum vel Archytam advocare, quos Socratica aetate floruisse certum est: quod enim quis dicat, Timaeum praelatum a Platone esse, quia ex Timaei libello desumpta erant placita in cognomini dialogo exposita, id non opus videtur refutare, quod nemo, qui Platonis ingenium penitus cognovit, Timaei quod fertur opusculum de natura et anima mundi non intelligit subditicium esse ⁹⁾. Immo Plato Timaeum assumpsit, non alium eius familiae philosophum, quod Timaeum norat eo fere tempore, quod Reipublicae tribuit, Athenis degisse hospitem; nec causa ulla est, quare putemus ficticium esse, quod Plato Timaeum et Hermocratem in domo Critiae hospitaliter exceptos habitasse tradit ¹⁰⁾; id nemo certe melius scire poterat quam Plato tum adolescentulus, isque Critiae propinquus. Nempe Olymp. 92, 1. Locrorum Epizephyriorum naves ad classem Spartanorum missae erant ¹¹⁾, quae posthac apud

¹⁾ Tim. p. 20. A. ²⁾ Thuc. VIII, 97. conf. Wiggers de Corn. Nepotis Alcibiade Quaest. p. 76. Clinton. Fast. Hell. T. II. p. 82. ed. Krüger. ³⁾ Vide Critiae ipsius elegos ap. Plutarch. Alcib. 33. ⁴⁾ Lycurg. adv. Leocr. p. 217. ⁵⁾ Vide de tempore huius decreti Meierum nostrum de bonis damnatorum p. 181. Sievers. de Xenoph. Hellen. Part. I. p. 74 sqq. ⁶⁾ Xenoph. Hist. Gr. II, 3, 36. coll. M. S. I, 2, 24. ⁷⁾ Sat. I, 1. ⁸⁾ Cic. Fin. V, 29. Reip. I, 10. Valer. Max. VIII, 7. ext. 3. ⁹⁾ Contrariam fere sententiam quod nuper protulit Petersenius professor Hamburgensis (Annal. litt. Berolin. 1838. N. 99. 100.), dolemus magnopere. Nos nunc denuo hunc lapidem volvere nolumus: id tamen monemus, opusculum quod fertur Timaei nemini vetustiorum ante epocham Christianam notum esse, et quod Timon sillographus Platonem dicit in Timaeo scribendo usum libro Pythagorico esse, id ad Philolaica pertinere, eodemque referri etiam Gellii locum (N. A. III, 17.), qui pro contraria sententia affertur falso. Vide Philolaica nostra p. 19 sqq. De Timaeo Platónico et de libello Pythagorico subditicio rectissime iudicavit Astius, Platons Leben und Schriften p. 367 sq. p. 370 sq. ¹⁰⁾ Tim. p. 20. C. ¹¹⁾ Thuc. VIII, 91.

Euboeam de Atheniensibus victoriam reportavit ¹⁾: cum his navibus quidni Timaeus ad has pervenerit oras, vir in civitate sua summis magistratibus et honoribus auctus et bellicis etiam rebus iudicandis par ²⁾? Mox archonte Theopompo Olymp. 92, 2. Lacedaemonii pacis impetrandae causa legatos Athenas miserunt ³⁾, sub finem anni, verna tempestate ⁴⁾: quibuscum tuto Athenas commeari Timaeus potuit: nec tamen necessario statuendum, ipsis Bendideis ibi affuisse Timaeum, sed sufficebat Platoni, si circa id tempus Timaeum Athenis versatum esse norat. Transimus ad Hermocratem. Huius nomine vocandum dialogum scribere constituerat Plato, ut eo continuaret Critiam dialogum ⁵⁾: quo in opere haud dubie, quis ille esset Hermocrates, accuratius fuerat designaturus. Sed hunc dialogum quum non scripserit Plato, ex ipso Platone nihil scimus nisi peregrinum esse illum virum, qui Athenis deverterit apud Critiam ⁶⁾, et virum clarum tam agendi quam philosophandi peritum, quippe de quo Socrates dicat ⁷⁾: *Τῆς δὲ Ἑρμοκράτους αὐτὸν περὶ φύσεως καὶ τροφῆς πρὸς ἅπαντα ταῦτα εἶναι ἱκανῆς πολλῶν μαρτυρούντων πιστευτέον*. De hoc Proclus ⁸⁾: *Ὁ δὲ Ἑρμοκράτης Συρακούσιός ἐστι στρατηγός, κατὰ νόμον ζῆν ἐφιέμενος· διὸ καὶ πολιτικῆς πῶς μετεῖχε καὶ φιλοσοφίας*. Quod sive traditum antiquitus Platonis interpretes acceperunt sive divinando assecuti sunt, quippe alium nullum hoc nomine clarum virum ea aetate reperientes, est haud dubie verum: convenit etiam hoc, quod optimatum partibus favit Hermocrates Syracusius, et ab iisdem stetit Critias, ab iisdem Plato, qui tantum tribuit huic peregrino, ut ex eius persona integrum vellet dialogum suspendere. Eximii huius viri memoriam paucis apte conclusit Sievers ⁹⁾. Eius prima mentio fit octavo belli Peloponnesiaci anno; sed Olymp. 92, 1. cum classe Siciliensi in Aegaeum mare profectus cladi interfuit Cyzicena (Olymp. 92, 2.), quam subsecuta est legatio Spartanorum de pace impetranda ad Athenienses missa. Hac ipsa tempestate Hermocrates cum reliquis Syracusiae classis ducibus absens exilio affectus est: quo afflictus sese ad Pharnabazum contulit, mox vero a Pharnabazo cum Atheniensium et Spartanorum legatis ad regem Persarum deductus est; postremo dum sibi reditum in patriam molitur, Olymp. 93, 1.

¹⁾ Thuc. VIII, 95. Diod. XIII, 36. ²⁾ Plat. Tim. p. 20. A. ³⁾ Philochor. ap. Schol. Eurip. Orest. 371. conf. Clinton. l. c. p. 84. ⁴⁾ Sievers l. c. p. 104. in mensem Martium refert hanc rem. ⁵⁾ Ast. l. c. p. 375. Notavimus et ipsi olim ad Plat. Min. et Legg. p. 68. ⁶⁾ Tim. p. 20. C. ⁷⁾ Tim. p. 20. A. ⁸⁾ In Tim. p. 22. unde habet Schol. Plat. p. 424. ed. Bekker. Pulchre Hermocrati ut imperatorio viro haec verba tribuit Plato Critia p. 108. C. *ἀλλὰ γὰρ ἀθνηοῦντες ἄνδρες οὐπω τροπαῖον ἐστῆσαν*. ⁹⁾ L. c. p. 40-42.

Syraculis occiditur in pugna ¹⁾). Haec Platonem rerum Sicularum satis peritum non potuerunt latere. Itaque Respublica cum Timaeo et Critia dialogis etiam ob Hermocratis personam in Olymp. 92. referenda est: Hermocrates autem postquam a Syracusiis damnatus est, tuto potuit Athenas comere, ut Alcibiades ab Atheniensibus damnatus petiit Spartam: potuitque hoc iter ab eo susceptum esse, antequam ad Pharnabazum proficisceretur, Olymp. 92, 2. extremo anno, vel ineunte anno Olymp. 92, 3. Quae de re quod nihil ab historiarum scriptoribus traditum est, quis est qui miretur? quis privata quaevis virorum clarorum itinera memoriae prodita esse exspectabit? Porro Olymp. 92, 2. Athenis aderat Lysias, postquam anno ante reliquit Thurios sub finem Calliae archontis Attici, Quadringentis etiam tum imperium tenentibus, annos natus septem et quadraginta ²⁾): qui quod in Republica mutam personam agit, non ideo a Platone institutum est, quod Lysiam tum puerum fuisse statueret, sed quod eum philosophiae tractandae imparem iudicavit, rhetoremque, non dialecticum; Lysiamque non magni habitum a Platone esse satis constat. Lysiam quidem sese philosophiae non applicuisse in Phaedro ³⁾ diserte pronuntiat Plato; at quam laudem, denegat huic rhetori, eam fratri eius natu maximo ⁴⁾ Polemarcho ibidem tribuit non sine affectu caritatis. Phaedrum autem quum Plato non multo post Olymp. 92, 2. scripsisse videatur, ea potissimum aetate philosophiae laude floruisse Polemarchus censendus est: quo aptius erat eum in Republica loquentem inducere, si Rempubicam fere tum peroratam volebat auctor. Nec iuvenis Polemarchus in Republica esse fingitur, sed vir, qui ipse dicat: *καὶ ξυνεσόμεθα τε πολλοῖς τῶν νέων ἀντόθι καὶ διαλεξόμεθα* ⁵⁾. De Euthydemone non est, quod dicamus: quodsi fratribus eo quod diximus tempore locus in Reipublicae actione conveniebat, sponte patet, Euthydemum quoque commode introductum esse: nec quod mutam personam agit, inde colligere licet fuisse puerum ⁶⁾. Niceratus Niciae f., qui quando natus sit, non constat, in Lachete adolescentulus admodum comparet, vix opinor duodeviginti annorum; hic autem dialogus non ante pugnam ad Delium (Olymp. 89, 1.) habitus fingitur: itaque Niceratus vix videtur ante Olymp. 84, 3. natus esse. Quem

¹⁾ Diod. XIII, 75. Quod in excerptis Polybii Vaticanis p. 38. ed. Geel. victoriae ad Aegos flumen reportatae particeps Hermocrates dicitur, manifestus error aut Polybii est aut eius qui Polybiana excerptis. ²⁾ Dionys. Halic. Lysia p. 82. Sylb. Suid. v. *Λυσίας*, qui compilavit Dionysium, Phot. Bibl. cod. 262. p. 489. b. ed. Bekk. Vitt. X. orr. quas Plutarcho tribuunt. ³⁾ P. 257. B. ⁴⁾ *τῷ προεσβύτατῳ ἀδελφῷ*, Phot. l. c. et auctor Vitt. X. orr. ⁵⁾ Reip. I. p. 328. A. ⁶⁾ Quod statuit Hölcherus vit. Lys. p. 16.

si illo ipso anno editum in lucem putes, Olymp. 92, 2. habuerit annos triginta duos, quod non male convenit, Olymp. 94, 1. autem, quando interfectus est, annos duodequadraginta, in qua aetate constitutus potuit sane dignus videri, qui reipublicae administrandae fieret particeps, ut visus tum est ¹⁾. Thrasy-machum Dionysius Halicarnassensis ²⁾ etiam minorem natu quam Lysiam esse putat: καὶ γάρ, inquit, τοῖς χρόνοις οὗτος ἐκείνου προέχειν ἔμοιγε δοκεῖ: λέγω δὲ ὡς ἐν ἀκμῇ κοινῇ βίου γενομένων ἀμφοῖν: quod quamquam non sine dubitatione eum pronuntiare sequentia potissimum docent, tamen nemo audebit Thrasy-machum Lysia multo vetustiorē iudicare: Platonius vero in Republica Thrasy-machus non tiro est, sed perfectus sophista et sectae ductor; itaque etiam huius persona ei, quod statuimus, Reipublicae temporī accommodata est. Thrasy-machi assecla est Clitopho Aristonymi f., qui pro magistro satis iuveniliter vel potius pueriliter adversus Polemarchum disputat ³⁾. Hic in dialogo cognomini dicitur familiaribus cum Lysia sermonibus Socratis vituperasse colloquia, Thrasy-machi vero disciplinam mirum quantum laudasse: eos vero sermones non potuit cum Lysia puero instituere, quippe qui ad res gravissimas et vitam recte agendam pertinerent. Iam quum Lysias inde a quinto decimo aetatis anno usque ad annum Olymp. 92, 1. exeuntem Athenis afuerit, patet Clitophontis cum Lysia colloquium post Olymp. 92, 1. habitum fingi, Thrasy-machique et Clitophontis familiaritatem optime quadrare in illud tempus, quod Reipublicae actioni assignamus: quo tempore Clitopho haud dubie fuit adolescens, Platonis fere, ut auguramur, aequalis ⁴⁾. Postremo Charmantides Paeaniensis, qui una cum Clitophonte comitatur Thrasy-machum, haud dubie is est, qui in titulo Attico ⁵⁾ audit Χαρμαντίδης Χαιρεστράτου Παιανεύς: hic tertius ab Euclide archonte Pandionidis tribus victor fuit choro virorum in Thargeliis, non ante Olymp. 95. Igitur Olymp. 92, 2. potuit adolescens esse ut Clitopho. Isocratis auditor Charmantides ⁶⁾ ab hoc non videtur diversus esse: hinc quoque de illius aetate idem fere conicere licet. Et hos quidem omnes Olymp.

¹⁾ Lysias c. Poliuch. l. c. οὔτε γένει οὔτε οὐσία οὐδ' ἡλικίᾳ δοκῶν ἀνάξιος εἶναι τῆς πολιτείας μετασχεῖν. Nimium extollere Niceratum videtur Diodorus XIV, 5. ubi eum πλούτου καὶ δόξης σχεδόν πρῶτον πάντων Ἀθηναίων vocat. ²⁾ Lysia p. 83. Sylb. ³⁾ Lib. I. p. 340. A. ⁴⁾ An idem sit Clitopho, quem Aristophanes Ran. 365. (Olymp. 93, 3.) cum Theramene componit, et Scholiastes ἀργόν, παροῦργον, παλιμζολον fuisse dicit, in medio relinquimus; sed Aristonymus, quem Plato reipublicae constituendae causa in Arcadiam misisse fertur (Plutarch. adv. Colot. 32.), huius Clitophontis pater perperam visus est Mureto et Stallbaumio (ad Plat. Remp.): id quod temporum rationes evincunt. ⁵⁾ Corp. Inscr. Gr. T. I. n. 213. conf. Bergk. de reliqq. com. antiq. p. 82. ⁶⁾ V. Isocr. de antid. §. 99. p. 442. ed. Oxon. Bekk. coll. Bergkio l. c. p. 437.

92. sine ulla insignioris anachronismi suspicione Athenis congregare licuit Platoni; solus Cephalus in priorem aetatem refertur, de quo dicemus post-hac. Verum etiam ii homines, quorum in ipso colloquio obiter fit mentio, uno excepto in illud quod diximus tempus quadrant. Sophoclis enim Cephalus meminit ut senis aetate valde provecti ¹⁾), qui Olymp. 92, 2. ex iis, quas nos sequimur, rationibus annos habuit quattuor et octoginta. Robusti athletae exemplo usus Plato delegit Pulydamantem ²⁾ Scotussaeum pancratiasten, qui apud Darium Nothum luctae specimina edidit, Olymp. 93. victor Olympiae ³⁾. Damonem, quem ut superstitem nominat Plato ⁴⁾), certe non constat Olymp. 92. iam defunctum fuisse: sed Herodici Selybriani mentio fit ut defuncti ⁵⁾), quem in Protagora ⁶⁾ superstitem facit; Protagoram dialogum autem circa Olymp. 87, 1. peroratum finxerat. Protagoram et Prodicum sophistas maxime florentes memorat ⁷⁾), quo tempore Respublica peroratur: ex quibus ille Olymp. 93. vel 94. perisse videtur, hic superstes certe fuit Olymp. 92, $\frac{2}{3}$. quo tempore habitus Theages dialogus fingitur ⁸⁾. Porro Theages, qui Olymp. 95, 1. ut defunctus nominatur ⁹⁾, superstes esse dicitur et Socratis familiaris ¹⁰⁾); quem Theagem in cognomini dialogo pater primum conciliat Socrati admodum adolescentem: hic vero dialogus Olymp. 92, 2. extr. vel 3. init. habitus fingitur, quum Thrasylus ad oram Ephesiam profectus esset ¹¹⁾. Igitur etiam quae de Theage tradita sunt, modice conspirant cum nostra ratione. De uno Ismenia Thebano Socrates dicere non poterat, quae libro primo ¹²⁾ dixit: *Οἶμαι ἀντὸ (τὸ ῥῆμα τὸ δίκαιον εἶναι τοὺς μὲν φίλους ὠφελεῖν, τοὺς δὲ χθρὸν βλάπτειν) Πε-*

¹⁾ Lib. I. p. 329. B. ²⁾ Hoc verum eius nomen esse in varr. lectt. notavit Bekkerus, mox Schneiderus Platonis editor. Ipsi iam olim significavimus Explicat. ad Pind. Nem. p. 415. ³⁾ De Pulydamante v. Reip. I. p. 358. C. Pausan. VI, 5. VII, 27, 3. Suid. et Phot. Lex. v. Lucian. Herodot. 8. Schol. Plat. p. 396 sq. Bekk. Valer. Max. IX, 12. ext. 10. Euseb. Chron. I. p. 43. ed. Scaligeri cum Scaligeri descriptione Olympiadum, et quos afferunt intt. Luciani et Astius ad Remp. ⁴⁾ III. p. 400. B. C. ⁵⁾ III. p. 406. B. ⁶⁾ p. 316. E. ⁷⁾ X. p. 600. C. ⁸⁾ In hoc Prodicus ut superstitis mentio fit p. 127. extr. nec debent huiusmodi notae temporum sperni: plurimae enim, quae in his dialogis reperiuntur, temporum notationes egregie inter se conspirant, nec quod hinc inde aliquid admiscetur ex posteriori tempore petitum, id potest eam vim habere, ut putemus aliquid, quod priori tempori (antequam dialogus peroratus fingitur) tribuendum erat, in tempus dialogi translatum esse. Utriusque enim rei longe diversa est ratio. Ceterum Prodicus meminit etiam Aristophanes Av. 693. (Olymp. 91, 3.), haud dubie ut superstitis, nec dubitamus, quin vitam ille ultra Olymp. 94. extenderit: nunc nobis sufficit quod ex Theage attulimus. ⁹⁾ Apol. Socr. Plat. p. 33. E. ¹⁰⁾ Reip. VI. p. 496. B. ¹¹⁾ Theag. p. 129. D. coll. Xenoph. Hist. Gr. I, 2, 6. Diod. XIII, 64. et de tempore accuratius definiendo vide Sievers. l. c. p. 105. et Haackium l. c. a Krügero ad Clinton. Fast. Hell. T. II. p. 84. Paulo serius rem posuit Freretius Mem. Acad. Inscr. T. XLVII. p. 231. ¹²⁾ p. 336. A. Perdicas in constituendo Reipublicae tempore vix in censum venit, quippe qui ab Olymp. 81, 2. ad Olymp. 91, 3. regnasse videatur (v. Corp. Inscr. Gr. II. p. 341.).

φιάνδρου εἶναι ἢ Περδίκκων ἢ Ξέρξου ἢ Ἰσμηνίου τοῦ Θηβαίου ἢ τινος ἄλλου μέγα οἰομένου δύνασθαι, πλουσίου ἀνδρός: Ismenias enim proditione Graeciae et opibus post Socratis demum obitum inclaruit ¹⁾). Nimirum hanc sibi licentiam Plato sciens et de industria indulgit, ut collocutores et maxime Socratem etiam eas res dicentes faceret, quae multo post id tempus accidissent, quo peroratus dialogus fingeretur, atque adeo post Socratis obitum: commodat illis ea, quae tum, quum scriberet, memoratu digna ipse putabat: non enim orationem suam ea fraudare volebat gratia et gravitate, quae ex recentium rerum mentione redundat. Ea licentia usus est in Menone, eodem commemorando Ismenia, in Gorgia, Symposio, Menexeno. Sed etiam hi anachronismi certe ex parte rationem quandam habere videntur, quod de Gorgia olim conati sumus monstrare ²⁾), in Menexeno vero etiam apertius esse censemus. Qua de re utut iudicabitur, certe in scenographia (liceat enim hoc vocabulo uti a genuina significatione paululum detorto, ut personarum et colloquentium et mutarum delectum et scenae adorationem designemus), in scenographia inquam Platonem non tam temere miscere tempora, quam recentiores rhetores et grammatici ³⁾ putabant, nec viros longo temporis intervallo discretos una congregare, docuit nos pridem curiosius singulorum dialogorum examen, ac simul experti sumus, quo tempore Plato peroratum dialogum fingat, eidem eum cetera pleraque accommodare. In Reipublicae vero scenographiam, ubi dialogum in Olymp. 92, 2. vel 3. retuleris, nulla ullius anachronismi suspicio cadit, nisi quod Cephalus iam ante Olymp. 84, 1. fertur defunctus esse: nimirum Lysias, Olymp. 80, 2. natus, puer quindecim annorum Thurios profectus est, mortuo tum patre, ut aiunt. Igitur plurimi statuebant Rempublicam ante Olymp. 84, 1. peroratam fingi. Alii eam in Olymp. 85. extr. referunt ⁴⁾), decepti illi mendo librarii, quod in vitam Lysiae Plutarcho tributam irrepsit, ubi Lysias Olymp. 82, 2. natus dicitur ⁵⁾); ex qua ratione Thurios abierit Olymp. 86, 1. Haec igitur altera sententia prorsus missa facienda: nec cur tantopere placuerit prior, perspi-

¹⁾ V. ad Plat. Min. et Legg. p. 46. et intt. Plat. Reip. l. c. ²⁾ Ephemerid. litt. Ien. a. 1808. N. 178. Adde qui haec magna ex parte probat, Vögelinum in Annot. ad Gorgiam Platonis, quae excusae sunt in Actis Soc. Gr. Lips. a Westermanno et Funkhaenelio editis T. I. p. 231 sq. ³⁾ Aristides ἐπὶ τῶν τεττάρων T. II. p. 288. Iebb. Athenaeus V. p. 217 A. sqq. Macrobius Sat. I, l. 4. ⁴⁾ Ita fere Fr. Car. Wolffius in Germanica Reipublicae translatione T. I. p. 8. quem sequitur Stallbaum. ad Plat. Reip. I. p. 8. ⁵⁾ Ἐπὶ Φιλοκλέους ἀρχοντος κατὰ τὸ δεύτερον ἔτος τῆς ὀγδοηκοστῆς καὶ δευτέρης Ὀλυμπιάδος. At Philoclem constat Olymp. 80, 2. archontem fuisse, pridemque correctum hoc vitium est. Hinc etiam emendanda quae dixit Scheiermacher ad Parmenid. P. I. T. II. p. 404. ed. sec.

cias. Ut enim Cephalus iam Olymp. 84, 1. defunctus fuerit, cur ex hac potius sola temporis nota a ceteris discrepante constituamus tempus Reipublicae, quam ex compluribus aliis inter se conspirantibus? Atqui Cephalum Olymp. 84, 1. non iam superstitem fuisse, non constat ex scriptoribus Platoni aequalibus: itaque minime certum est Cephali aetatem non convenire ei Platonicae Reipublicae temporī, quod ex aliis collegimus notis: qua de re disseremus in proximarum scholarum prooemio, simul tum demonstraturi, quot et quantis quam absurdis anachronismorum commentis oneretur perfectissimum Platonis opus, ubi id ante Olymp. 84, 1. peroratum fingi statueris. Quae quum ita sint, Cephalus potius Olymp. 92. superstes fuisse censendus est, ac tum, non ante Olymp. 84.¹⁾ etiam Bendidea debent instituta esse, quorum mentio ut Cephali non obiter facta est, sed ad ipsam dialogi scenographiam pertinet. Quid quod, etiamsi Cephalus iam ante Olymp. 84, 1. diem supremum obiisset, de Bendideorum institutorum tempore non tam ex sola Cephali persona protactica quam ex reliquis iisque multo gravioribus temporum notis iudicandum foret? Quid quod minime probabile est, in Bendideis primum actis Reipublicae scenam fixurum fuisse Platonem, si haec multo antequam ipse natus erat, instituta essent? Ipse potius illa prima Bendidea spectasse videtur adolescens, gratamque et iucundam illius diei memoriam in Republica scribenda vir reco-luisse. Nec Bendidei templi Piraeensis mentio fit ante anarchiam²⁾; atque etiamsi ante Olymp. 92. in Piraeo extiterit Bendideum, nondum inde collegerimus, tum iam a civitate Attica publice acta Bendideorum sollemnia esse, quod in Piraeo sacellum Bendidis condi a thiasotis superstitioni Thracicae obnoxiiis potuit, antequam civitas agenda Bendidea esse decrevisset.

Scr. Berolini d. xv. m. Iunii a. MDCCCXXXVIII.

¹⁾ In Olymp. 82. vel 83. Bendideorum institutionem rettulerunt Corsinus Fast. Att. T. II. p. 312. Hölscherus Vit. Lys. p. 16. Corsino fere assentitur Herm. Alex. Müller Panathenaica. p. 36. In Olymp. 83, 4. referebat hanc rem Theod. Bergk in libro doctissimo de reliquiis comoediae Atticae antiquae p. 81. Tacemus alios. ²⁾ Xenoph. Hist. Gr. II, 4, 11.